Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 32. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЛЮТОГО 1983 · ЦЕНТІВ 25 CENTS · JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 18, 1983 No. 32. VOL. XC.

Засідання Громадського Комітету переложене на цю суботу

Савт Бавнд Брук, Н.Дж. — Перешкоджене великою сніговією засідання Крайового Громадського Комітету в ЗСА для вшанування пам'яти жертв великого голоду в Україні в 1932-33 роках було переложене на суботу, 19-го лютого 1983 року. Воно почнеться о год. 11-ій вранці тут в приміщеннях Українського Культурного Центру в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Голова Комітету, проф. д-р Петро Стерчо, просить усіх прибути на час, а всіх референтів і голів комісій принести виготовлені на письмі пляни діяльности. Одночасно запрошується всі українські громадські організації, які ще не зголосили своїх представників до Комітету, зробити це негайно.

Проф. О. Пріцак відвідав Рим

Проф. О. Пріцак на авдієнції в Папи Івана Павла II.

Кеймбридж, Масс. (УНІГУ). — У днях поміж 11 та 22-им січня проф. Омелян Пріцак, директор УНІГУ, відвідав Рим на запрошення групи італійських вчених з Римського та Неаполітанського університетів, зацікавлених у ближчій співпраці з УНІГУ.

Проєктується видання спільної серії наукових монографій поміж УНІГУ та Неаполітанським університетом. Подібне домовлення є вже поміж УНІГУ і Паризьким університетом, де у місяцях квітні й травні цього року проф. Пріцак буде гостем.

Будучи в Римі, він був запрошений уже третій раз на приватну Службу Божу та авдієнцію з Папою Іваном Павлом II. При тій нагоді проф. Пріцак передав Папі свою найновішу книгу про недавно відкритий оригінальний хозарський документ, виставлений в Києві біля 920 року і писаний старожидівською мовою з хозарською припискою офіційної канцелярії. Книга, написана разом із експертом з університету Чикаго проф. Голбом, вийшла у видавництві Корнелл університету.

Знайомство проф. Пріцака з Папою давніше. Ще як кардинал Кароль Войтила Папа побував в Гарварді і на запрошення дирекції УНІГУ також виступав в Українському Гарварді.

Проф. Пріцак мав довгі розмови з префектом Конгрегації Східніх Церков кардиналом Владиславом Рубіном, з яким в'яже його давня приязнь, ще з часів коли вони обидва вчилися в Першій польській гімназії в Тернополі.

Не зважаючи на тимчасову недиспозицію, Патріярх Йосиф також прийняв проф. Пріцака на авдієнції, при тій нагоді він теж передав Блаженнішому свою нову книгу.

Потім о. д-р І. Гриньох, колишній академічний душпастир у Львові, запросив проф. Пріцака, що колись мешкав в Академічному домі під його духовною опікою, на спільну вечерю, після якої на бажання питимців УКУ проф. Пріцак відбув розмову про УНІГУ та проблеми української науки.

НТША створило стипендійний фонд ім. д-ра Ю. Срібного

Ню Йорк, Н. Й. (Я.П.). — Наукове Товариство ім. Шевченка інформує, що 25-го грудня 1982 року створено в ньому окремий фонд призначений для допомоги у закінченні студій студентів права української національности, які виявили здібність й працьовитість, покінчили нижчі коледжові студії та перші два роки правничих студій з успіхом.

Фундаторами є Ольга Срібна-Рогозинська, донька покійного д-ра Юрія Срібного, та д-р Климентій Рогозинський, відомий лікар, громадський діяч і філантроп. О. і д-р К. Рогозинські в поданому вище дні склали НТШ суму 10,000 долярів, щоб у треті роковини смерти свого батька й тестя тривало вписати в аннали українського культурного життя на поселеннях пам'ять колишнього галицького судді й громадянина.

Св. п. д-р Ю. Срібний

Д-р Юрій Срібний народився 16-го березня 1892 року в повітовім місті Надвірна в родині місцевого радного й міського асесора, Василя, як наймолодший син. Батько подбав за освіту своїх синів. Найстарший Федір став професором Львівського університету, а середній Микола став адвокатом у своїй рідній Надвірні. Наймолодший син Юрій закінчивши гімназію в Коломиї, вписався на правничий відділ Львівського університету, але війна перешкодила нормально покінчити студії. Він їх закінчив докторатом права щойно 1922 року. Вміжчасі доля кидала його по безмежних просторах. Як австрійський вояк з раннього 1914 року перебував на сербському фронті, в 1916 році був засланий російською військовою владою до Іркутська в Сибірі, звідки з початком 1918 року переїхав до Харкова, а звідти повернувся до Галичини й продовжував студії.

Покінчивши суддейську практику, д-р Срібний склав з відзначенням суддейський іспит у 1916 році й був призначений на суддю в Дрогобичі, де перебував до 1932 року, коли його в наслідок переслідування українських суддів, звільнено з праці, але в наслідок відклику повернувся до суддейської служби в 1934 році, вже на польській території в Ґродні , Андрієві й Кракові.

В часі Другої світової війни переїхав до Відня, а звідти через Італію до Англії. З Англії в 1952 році виемігрував до Америки й поселився в Перт Амбою, Н.Дж.

Як велика більшість европейських правників, він не мав змоги працювати тут у своїй професії, а навіть взагалі умово, тому він був примушений заробляти на прожиток у фабриці меблів. Та це не перешкоджало вже літньому судді не піддаватися зневірі й депресії. Він втішався життям й родиною та брав живу участь у церковному і громадському житті. Зокрема часто бував на зборах місцевих установ та ширших громадських централь, передусім союзів. Був також активним членом Товариства Українських Правників Америки.

Був Покійний релігійною й віруючою людиною. Маючи гарний голос і будучи музикальним, він уже в ранніх роках життя брав участь у концертах, як надійний скрипаль і був диригентом церковного й просвітянського хорів в Надвірній.

По переході на пенсію він жив у своєї молодшої доні Ольги Стефанії та її мужа д-ра К. Рогозинських. Помер 3-го листопада 1979 року, проживши 87 років. Похоронено Його на парафіяльному цвинтарі в Перт Амбою.

Встановлення в його пам'ять стипендійного фонду для допомоги у вищих професійних студіях надійним студентам українського роду, які присвятилися правничим студіям й професії, є доказом того, що його донька і зять пішли його шляхом служби своїй громаді й запевнення їй розвитку силами нових поколінь.

ЛИВАНСЬКЕ ВІЙСЬКО ПЕРЕБРАЛО КОНТРОЛЮ БЕЙРУТУ

Бейрут, Ливан. — Ливанська армія без труднощів та інцидентів зайняла у вівторок, 15-го лютого, східній Бейрут і перейняла контролю над тією частиною міста від ливанської християнської міліції, яка панувала там від часу громадянської війни в 1975-76 роках.

Понад 4,000 урядового війська ввійшло до східнього Бейруту і тим самим поширило контролю уряду президента Аміна Ґемаєля з переважно мусулманської західньої частини Бейруту на всю столицю.

„Це перший крок до об'єднання цілого Ливану", — сказав президент Ґемаєль військам поблизу міжнародного летовища перед маршем у переважно християнський східній Бейрут.

„Очі всього світу звернені на вас і судитимуть, чи ливанська держава є здатна воскреснути знову", — заявив президент.

Як урядові війська займали східній Бейрут, інші відділи посилювали свої позиції в західньому Бейруті, де урядові війська патрулюють вже п'ять місяців.

Ливанська армія нараховує тепер понад 25,000 війська, якій помагають 4,500 багатонаціональних міжнародних військ, включаючи морську піхоту ЗСА, військові відділи Франції, Італії та Британії. Ці військові сили розташовані переважно в західньому Бейруті.

Бейрут, столиця Ливану, в дійсності є єдиним місцем в Ливані, де панує суверенітет уряду. Ізраїльські війська в кількості 25,000 окупово́ують південну частину країни, а 30,000 сирійців та 7,000 бійців Палестинської Визвольної Організації займають північні та східні райони.

Християнська міліція нараховує приблизно 5,000 і, згідно з повідомленнями, перекинула свої основні сили зі східнього Бейруту на східні гірські околиці, де знаходяться їх основні бази.

СССР ВИПРОБОВУВАВ НОВІ РАКЕТИ

Вашінґтон. — Джерела американської розвідки повідомили, що Совєтський Союз провів випробовування нових міжконтинентльних балістичних ракет.

Офіційні особи заявили, що малі міжконтинентальні балістичні ракети на твердому паливі були випущені 8-го лютого з району Плєсецка на півночі СССР. Попередні аналізи зібраної американською розвідувальною апаратурою інформації говорять, що це міг бути перший успішний запуск ракет такого типу.

„Це була ракета, якої ми ще не бачили перед тим", — сказала одна офіційна особа, яка не побажала бути названою.

Речники розвідки заявили, що випробування може викликати питання порушення Совєтським Союзом умов договору САЛТ-2, про обмеження стратегічних озброєнь, який був підписаний 18-го червня 1979 року. Хоч ЗСА не ратифікували цієї угоди, Адміністрація президента Роналда Реґена заявили про своє пошанування угоди, якщо і Совєтський Союз буде поступати так само. У грудні минулого року ЗСА підтвердили, що СССР випробовував середні міжконтинентальні балістичні ракети на твердому паливі.

Покищо не було жадного формального пояснення ні Департаменту оборони, ні Державного департаменту. Офіційні особи перестерегли перед поквапним рішенням, що Москва порушила умови угоди.

В той час, як Совєтський Союз випробовує нові типи військових міжконтинентальних ракет, його дипломати в ОН вносять пропозицію про обговорення можливости дозволу міжнародній комісії зробити огляд деяких мирних атомових об'єктів у Совєтському Союзі. Москва заявила про це у Відні, де перебуває міжнародна аґенція атомової енерґії, установа ОН.

Спеціялісти в справах роззброєння заявили, що це перший раз Москва наважилась дозволити або говорити про дозвіл чужоземним особам проводити спостереження в межах своєї країни. Така контроля буде обмежена тільки до атомових електростанцій, діючих у мирних цілях.

ЩАРАНСЬКИЙ ЗАКІНЧИВ ГОЛОДІВКУ

Москва. — Мати Анатолія Щаранського, ув'язненого совєтського дисидента, заявила у вівторок, 15-го лютого, що вона отримала листа від сина, в якому він повідомляє про закінчення чотиримісячного голодування.

Згідно зі словами матері, Іди Мільґром, Щаранський пише в листі із 7-го лютого, що він почав їсти 14-го січня, почав поправлятися, голова поволі перестала боліти, але головокружіння продовжуються, появилися болі серця.

Щаранський, який закінчує п'ятий рік ув'язнення з 13 років присуду за „шпигунство" в користь ЗСА, почав голодовий страйк 27-го вересня минулого року на знак протесту проти перехоплення і конфіскування його листів. Потім його мати довідалася, що його годували штучно, а його здоров'я погіршилося. Іда Мільґром сказала також, що син пише, що після закінчення голодового страйку тюремні власті в'язниці в Чистополі дозволили йому переписуватися з матір'ю.

Виміна листами сталася ще в січні, коли мати приїхала до Чистополя на побачення з сином, що дозволяється совєтськими тюремними властями двічі на рік. Але цього разу побачення заборонили на тій підставі, що Щаранський продовжує голодувати.

Мати Щаранського, якій 74 роки, наполягала на тому, щоб їй дали дозвіл побачитися з сином і лікарем. Нарешті, 14-го січня тюремні власті дозволили жертвам насильства обмінятися листами. Саме цей обмін послужив причиною для закінчення голодового страйку.

Перші вісті про ці події прийшли тиждень пізніше, коли лідер комуністичної партії Франції Жорж Марше повідомив про отриманий ним лист від совєтського лідера Юрія Андропова в цій справі. Але мати не вірила запевненням Андропова, що Щаранський припинив страйк. Вона хотіла почути це від власного сина. Щаранський написав перший раз ще в січі, але той лист був конфіскований і лише тепер йому дозволили написати другий раз.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАДОВОЛЕНИЙ ПОМІТНИМ ОЗДОРОВЛЕННЯМ ЕКОНОМІКИ

Вашінґтон. — На своїй 16-ій пресовій конференції в середу, 16-го лютого, президент Роналд Реґен у вступній заяві нагадав, що за останній час появилися відрадні познаки пожвавлення економіки і деякий спад безробіття, але це ще далеке від серйозного загального відчутного оздоровлення. Потім Президент перейшов до відповідей на запитання кореспондентів.

Президент Реґен під час пресконференції

Першим було питання відносно суперечливої діяльности Аґенції охорони довкілля. Відступаючи від попередньої позиції Адміністрації, президент Реґен заявив, що він не буде більше затримувати документи Аґенції від передачі їх Конґресові тому, що він ніколи не буде застосовувати привілеїв виконавчої влади, щоб скривати можливі зловживання.

Незабаром після виступу Президента стало відомо, що осягнуто порозуміння, щоб ці суперечливі документи передати підкомісії Конґресу, яка висловлювала жаль з приводу критичних голосів у Конґресі проти директора Аґенції Енн Ґорсич. Згадана підкомісія розглядала обвинувачення проти зловживання і можливих незаконних дій Аґенції відносно проведення в життя закону про кари за занечищення довкілля.

Президент заявив, що він дав розпорядження Департаментові справедливости „провести повне розслідування" кожного обвинувачення Аґенції, діяльність якої притягнула увагу Конґресу.

У дальшому Президент висловився в таких справах:

- Підкреслив, що „оздоровлення економіки поволі напружує свої м'язи" і додав, що надіється осягнути двосторонню угоду з Конґресом про законодавство нових місць праці.
- Президент підкреслив, що він не відступає від свого пляну щодо так званого нульового варіянту зменшення кількости ракет в Европі;
- Буде притримуватися своєї програми оподаткування;
- Ухилився відповісти, чи знову назначить Пола Вокера головою Федеральної ради валютних резервів;
- Повторив свій погляд, що посилення контролі над посіданням вогнепальної зброї не зменшить злочинности;
- Обороняв запропоновану компромісову програму громадського забезпечення.

Президент теж підтвердив, що розвідувальні літаки типу Авакс патрулюють над Лівією з уваги на скупчення військ тієї країни біля кордонів з Суданом і Єгиптом.

В Америці

В КАЛІФОРНІЇ ДІЙШЛО до повної кризи бюджету, яка змушує стейт вже від початку другого тижня платити свої видатки посвідками заборгування (т.зв. „ай-о-ю"). Дефіцит стейту, що дійшов тепер до 1,5 більйона долярів, має свій початок ще у 1978 році, коли мешканці Каліфорнії схвалили більшістю голосів славну „пропозицію 13", яка зредукувала податки від нерухомостей на більйони долярів і тим значно зменшила фонди стейту.

МУЗЕЙ МОДЕРНОГО мистецтва в Ню Йорку отримав вісім картин високої кляси модерних малярів із спадщини Джана Г.Витні. Серед них є картини Пабля Пікассо, Моріса Утрілля, Едварда Вілярда та інших. Ті картини будуть вперше виставлені публічно разом з іншими із спадщини Витні в Крайовій ґалерії у Вашінґтоні в місяці травні.

ЗАКІНЧЕННЯ КАРНАВАЛУ т. зв.. „Маді Ґра" в Ню Орлінсі, Ла., який відомий із своїх парад і танців на вулицях, принесло два смертні випадки і багато насильства та пограбувань.

ЛІТАК ЛІНІЙЛ ІСТЕРН закінчив свій лет поміж Ню Йорком і Фльоридою критичним причаленням в Маямі. 67 пасажирів з признанням оцінили поставу капітана, який щасливо виконав це непередбачене приземлення без жертв у людях.

УНІВЕРСИТЕТИ В ЗСА починають зміняти свою дотеперішню „політику" у відношенні до спортових програм. З піднесенням навчальних стандартів і вимог, університети тепер ставлять більший натиск на науку, як на спорт, а у спортовій діяльності стараються змагатися з іншими високими школами, що стоять інтелектуально на тому самому рівні або вище.

ТЕЛЕВІЗІЙНА ІНСЦЕНІЗАЦІЯ відомої повісті американського письменника Германа Вука „Вітри війни", яка проходила минулого тижня, здобула найбільше глядачів в історії телебачення та побила першу таку серійну програму, що йшла в 1977 році п.н. „Коріння". Причину такого успіху добачують також в тому, що сніговія, яка спаралізувала на три дні східнє побережжя, прикувала до телевізійних апаратів більше як звичайно людей.

ПОЛЬСЬКЕ ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО ПАП скритикувало офіційно передання на американській телевізії повісті Г. Вука „Вітри війни" за те, що добачує в ній „протипольську і протисовєтську пропаґанду". Поляки уважають, що у фільмі представлено Польщу під час Другої світової війни дуже „нечесно". Член цього аґентства в Ню Йорку, Єжи Ґорскі, нарікає також, що фільм показує нацистських вояків в надто доброму світлі.

Плянують курс про Київ на Філії УКУ у Філядельфії

Філядельфія, Па. — Зуваги на ювілей Києва, Дирекція Філії УКУ у Філядельфії зорганізувала особливий курс під наголовком: „Культура і наука в древньому Києві". Курс цей пічнеться у вівторок, 22-го лютого, о год 7:30 вечора. Виклади виголосять професори: Олекса Біланюк, Мирослав Лабунька, Тит Геврик і о. Рафаїл, студит. Деякі виклади будуть ілюстровані прозірками. Семестер на Філії триватиме від 22-го лютого до 26-го квітня. Всі виклади відбуваються вівтірками; після кожного викладу — дискусія при каві та солодкім.

Додаткові інформації та програму викладів можна одержати, телефонуючи на число (215) 635-1555.

Відбудеться річна сесія Шевченкознавства

Ню Йорк, Н.Й. — З канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка повідомляють, що на суботу, 30-го квітня 1983 року, підготовляється чергову річну наукову конференцію Шевченкознавства, в якій зголосили свою участь відомі науковці, професори Юрій Шевельов, Григорій Грабович, Петро Одарченко, Ярослав Розумний і д-р Юрій Гаєцький.

Конференцію підготовляє Шевченкознавча Комісія, головою якої є проф. Г.Грабович, а членами представники НТШ, УВАН і УНІГУ. Комісія діє від 1981 року й в минулих двох роках влаштувала дуже успішні дві сесії, а під цю пору підготовляє до друку окремий том шевченкознавчих праць, які були прочитані на минулих конференціях.

Цьогорічна конференція відбудеться в Ню Йорку, в новому Домі Культури, придбаному НТШ А, на Четвертій авеню під числом 63 біля площі Астор в українській дільниці міста.

Організатори конференції прохають укранські громадські організації не плянувати своїх імпрез на цей день.

ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ здоров'я гостро покарав науковця д-ра Джана Р. Дерсі, лікаря Гарвардської медичної школи, за те, що він пофальшував свої досліди над недугами серця, щоб діставати на ці досліди грошову допомогу. Інститут здоров'я здержав для нього державні фонди на десять років, а шпиталь, в якому він працював над мнимими дослідами мусить повернути 122,371 долярів, які одержав на цю працю.

ІНДІЙСЬКІ ОФІЦІЙНІ повідомлення з Ню Делі говорять, що в серії терористичних актів та загальних заворушень під час виборів у північносхідньому індійському стейті Ассам у вівторок, 15-го лютого, вбито кандидата у виборах від Конґресової партії прем'єрміністра Індии Ґанді Сат'я Рама і поранено 13 осіб. Це останнє вбивство довело кількість жертв за 15 днів виборів до 217 осіб, як заявив офіційний речник.

У світі

УРЯДОВІ КОЛА Греції повідомили, що наприкінці цього місяця Грецію відвідає совєтський прем'єр-міністер Ніколай Тіхонов. Ці відвідини будуть першими відвідинами високого совєтського державного діяча. Формально Ніколай Тіхонов зробить відвідини-відповідь на подорож до Москви в 1979 році тодішнього прем'єр-міністра Греції Константина Караманліса. З нагоди відвідин Тіхонова буде підписаний торговельний договір між Совєтським Союзом і Грецією. Переговори про торговельні умови з Москвою вели ще попередні уряди Греції. Теперішній договір включатиме угоду про постачання до Греції совєтського природного газу та електричної енерґії через Румунію і Болгарію.

ЗАХІДНІ ВІЙСЬКОВІ спеціялісти, які відвідали фронт війни між Іраном та Іраком, схильні вважати, що широкозареклямований іранський наступ на Ірак і намагання перенести театр воєнних дій на іракську територію покищо не вдався і був затриманий іракськими військами. Експерти у Вашінґтоні та Лондоні заявили, що іранський наступ, який почався 7-го лютого, не осягнув своєї основної цілі — зламання морального духа іракської армії, цього разу захисників уже своєї землі. Навпаки моральний дух іранської армії за останній час впав дуже низько, дезертирсво, особливо серед новобранців дуже поширене, деякі військові частини і залоги танків і літаків уникають виконання поставлених перед ними завдань.

ОРГАНІЗАЦІЯ БОРОТЬБИ за права людини Міжнародна Амнестія опублікувала у вівторок, 15-го лютого звідомлення, в якому вказує на порушення прав людини в Єгипті. В звідомленні говориться, що від 1971 року, коли була прийнята в Єгипті нова конституція, сотні людей були ув'язнені за свої політичні переконання, але найбільше арештів відбулися за останні два роки. Серед арештованих є приблизно 300 членів ісламської групи Аль Жігад і понад 200 осіб обвинувачених у лівій політичній діяльності. Міністер закордонних справ Єгипту Камаль Гассан Алі заперечив повідомлення про порушення прав людини в Єгипті і сказав, що вони „перебільшені та вводять в блуд". Він також нагадав, що інші міжнародні організації прав людини хвалили Єгипет за законні і справедливі суди членів заборонених в Єгипті політичних організацій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00. на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шукання „передишки" з СССР

Віцепрезидент Джордж Буш відомий міжнародному світові, як колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях. І міжнародний світ відомий добре Бушеві, як колишньому голові Центральної Розвідчої Аґенції. Загально відомо теж, — однаково в Америці, як у широкому світі, — що хоч Буш республіканець, вірний своїй партії, проте належить до так званого „центру" цієї партії, коли Роналда Реґена зараховують до правого консервативного крила. Тому Джордж Буш був добрим висланником президента Реґена до Европи, щоб заспокоїти тамошніх союзницьких лідерів, що Америка так само не хоче „конфронтації" із Совєтським Союзом, як її західньоевропейські союзники, але й що Америка не може допустити до мілітарної супремації Совєтського Союзу, відомого з своєї аґресивної імперіялістичної політики, актуальними доказами якої є Афганістан і Польща і Сан Сальвадор і африканські Анґоля та Етіопія.

12-денна подорож Джорджа Буша по столицях Західньої Европи, включно з одногодинними відвідинами у Папи Івана Павла II, мала на меті не тільки злаґіднити погане враження, що його зробила димісія голови Аґенції для справ збросння і роззброєння Юджина Ростова, ніби „примирливого", та призначення на його місце Кеннета Адельмана (заступника амбасадора ЗСА в ОН Джін Киркпатрик), ніби більш „войовничого", — але також викувати конкретну формулу. сприйнятливу для СССР у справі зрівноваження стратегічних сил в Европі. Річ у тому, що ЗСА отримали згоду від европейських членських країн НАТО, щоби на території Західньої Европи встановити 572 атомові ракети на середню віддаль, найновішого типу Першінґ, якщо Совєтський Союз не зліквідує своїх 350 ракет типу СС-20 з атомовими головками, скерованих проти Західньої Европи. Переговори ведуться паралельно у Відні й у Женеві. Буш відвідав також обидва ті міста і розмовляв з тамошніми однаково американськими, як совєтськими контраґентами. Однаково американські, як західньоевропейські і совєтські лідери здають собі справу, що жадна сторона не може перевести на сто відсотків свої вимоги. А що всі зацікавлені в цій проблемі однаково не хочуть третьої світової війни і що всі зацікавлені у збереженні хоч хиткого, проте таки миру, то йдеться про компромісову розв'язку. Ця компромісова розв'язка була б тимчасовою, бо проблема переговорів у збросні залишилась би нерозв'язаною. Тому йдеться про бодай тимчасову „передишку", яку можна би використати для дальших розмов, в ім'я засади: „поки йдуть розмови, так довго нема війни".

Роналд Реґен змагає до осягнення тієї своєї максимальної програми в ділянці роззброєння, яка є зведенням до „нуля" всієї атомової зброї. Це так звана „зеро" — програма, яку большевики відкидають, називаючи її „пропагандивним трюком". Але ж большевики ніяк не хочуть допустити, щоб американські ракети типу Першінґ опинилися на европейському континенті, знаючи їх переваґу над совєтськими ракетами — і щодо вбивчої сили і щодо докладности поцілу. Тому вони вже погоджуються на частинне зменшення числа своїх ракет до такого числа, як його мають Англія і Франція. Існує теж компромісовий проєкт так званого тимчасового заморожения існуючого арсеналу атомової зброї, бодай на терені европейського континенту.

Ніхто з осіб на найвищих становищах у ЗСА ніколи не ставив справи роззброєння в ультимативній формі. Навпаки, сам Реґен завжди повторяє, що Америка „обмірковуватиме всі можливості", чи пак „використає всі шляхи" — щоби осягнути порозуміння. Смерть Брежнєва і прихід до влади в Кремлі Юрія Андропова, „каґебіста в рукавичках", як його називає західня преса, дала добру нагоду до обабічних примирливих, а не до задиркуватих заяв. Ніхто зі західньоевропейської та американської державної верхівки не має ніяких ілюзій щодо „миротворного" характеру Андропова. І всі члени теперішньої американської державної верхівки, що має безпосередній стик із закордонною політикою та проблемою безпеки цієї країни — президент Реґен, державний секретар Шулц, секретар оборони Вайнберґер, дорадник у справах безпеки Кларк, амбасадор Киркпатрик і не менше віцепрезидент Джордж Буш знають історію Сходу Европи і знають характер російського большевизму. У цьому пункті прийшов вже великий поступ.

Роман Рахманний

„ЗОЛОТА ГРАМОТА" ЛЮДЕЙ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ

Що тогочасний Захід (а в тому понятті містяться і тогочасні ЗСА) діяв так, а не інакше супроти українського народу, то це частково наслідок українських занедбань в роки 1759-1914. В Україні після ліквідування Гетьманської Козацько-української Республіки (1764), знищення Запорізької Січі (1775) та скасування українського самоуправління — світського і церковного (1786) не було серйозного збройного опору росіянам. А поза кордонами Росії та Австроугорщини, на Заході не було української політичної еміґрації, яка несла б прапор української державности і пригадували б, що Росія — це тільки аґресор, володіння якого не визнає український народ.

Сьогодні ми перебуваємо в подібній ситуації. Совєтоpосіяни оволоділи Україною вже 60 років тому, включивши її під назвою УССР, як колонію у всеросійську великодержаву п. н. СССР. Шістдесят років — це довгий проміжок часу, протягом якого російська окупація, немов іржа залізну структуру, до фундаменту, проточує державницьку концепцію самостійної України. Виникає питання: — Чи, після такої довготривалої окупації, при традиційній байдужості інших держав т. зв. Заходу, український народ зберіг за собою якесь право на власну „самостійну суверенну ні від кого незалежну державу"? Бо якщо він те право „втратив", тоді всяке відзначування роковин 22-го січня було б тільки видимим знаком політичної ностальгії, а не живим політичним постулятом.

Щоб не вигасло державницьке право України

Знавці міжнародного права пояснюють, що жадна держава не гине безслідно тільки тому, що її територію захопив збройною силою її сусід. Навпаки, сьогодні аґресія вважається злочином супроти організованого людства. Рано чи пізно аґресор мусить поступитися і погодитись на відновлення „попереднього стану" на завойованій ним території.

А це значить, що також українська державність у її п'ятій державницькій структурі (УНРеспубліці) не вигасла, Росія далі залишається аґресором — переступником супроти законів людства. Одначе, як довго?

Юристи не визначують одного точного терміну, але застерігаються. Доки завойований народ на своїй території намагається жити своїм стилем життя... доки він ставить активний опір наїзникові... доки він не визнає суспільно-економічних, культурних і політичних установ аґресора за свої, — доти той поневолений народ зберігає за собою право на свою державність, а наїзник залишається незаконним окупантом.

Активний опір

Так воно було і в українському випадку. За останніх 60 років, себто від насильного включення України в Совєтський Союз, український народ ставив росіянам опір всілякими методами і засобами. Згадаймо лише важливіші прояви того опору.

Повстанський рух під проводом поета Григорія Чупринки 1921 року... Спілка Визволення України (СВУ) і Спілка Української Молоді (СУМ) наприкінці 19-20-их років... Поряд з цим — УВО і ОУН... Карпатська Україна з її героїчними січовиками 1939 року... Опісля проголошення самостійницького правління Актом 30-го червня 1941 року у Львові, створення УПА і її понад десятирічна збройно-політична боротьба. Врешті, суспільно-культурний опір української інтеліґенції з початку 1960-их років аж до наших днів.

Все це наочні докази того, що український народ — у своїй активнішій частині — не прийняв російського володіння за своє та, не зважаючи на тривалий терор, прагне бути господарем у своїй країні. Саме той жорстокий, постійний терор з масовими розстрілами, засланнями і штучним голодом служить неґативним доказом незаконности московського володіння в Україні: Москва знає, що вона ще не перетворила свого окупантського володіння в законне правління Україною, лякається втрати України, тому застосовує цей терор.

Все ж таки тільки активний український опір є і може бути єдиним правдомовним доказом прагнення українського народу відновити те, що в нього забрали силою і з якого „відобранням ми ніколи не мирилися!..."

Завдання вільних українців

В цьому юридичному твердженні, взятому з природного і міжнародного права, таїться сенс чи мотивація наших власних діянь, як політичних еміґрантів і як нащадків української політичної еміґрації.

Це наш обов'язок нести прапор української державности у світі та своїми акціями впливати також на український люд в Україні, щоб там він під тиском русифікаторської політики не забув ідеї своєї державности, щоб він не прийняв російської великодержавної системи правління за свою, але щоб ставив їй пасивний і активний опір. Йдеться про те, що б росіяни не завживали України шляхом задавнення аґресорської окупації.

Своє завдання ми вико-

(Продовження на стор. 4)

К. Яро-Славський

„КАЛИНОВИЙ МІСТ"

(Відгук читача на автобіографічну книжку Володимира Барагури)

III.

Скінчивши святотацьку роботу в нутрі церкви, „кракуси" приклали драбину до даху, видерлися на найвищу баню, прикріпили до хрестів головної і побічних копул мотузяні линви і стали тягнути їх вантажними автами. Бані і дах з тріском, ломотом, грюкотом звалилися на землю. Тоді топорами, кайлами, гаками розтягнули стіни церкви, відсунули бульдозерами на бік, а місце, де стояла церква і кладовище, заорали моторовими плугами, заволочили машиновими боронами й притолочили важкими залізобетонними валами. Зрівняли з землею.

Пізно ввечері поліція, собаки й „кракуси" від'їхали, забравши з собою священика. Люди навколішки молилися, голосили, просили на блюзнірців Божої кари.

Настя скінчила. Розповідь виснажила її дорешти. Вона опустилася на лавку і, сховавши лице в долоні, схлипнула нервово. Проф. Волбар доручив двом товаришкам завести її додому.

Ми зрозуміли, чому мала Настя плакала на Великдень ...І ми плакали з нею...

• • •

За німецької окупації Польщі ці самі „кракуси", які свого часу в дикий спосіб ущент руйнували українські церкви, а тепер були наочними свідками, як німці вивозили з Маріяцького костьола неоціненні скульптури Віта Ствоша і бурили їх національну святість, пам'ятник Міцкевичеві, напевно пригадували собі, як то вони самі це саме робили на Холмщині, тільки в більшому ступні, більш диковинно та в більшому обсязі (їхні ж костьоли стоять по сьогодні). Влучно каже В. Барагура: „історія дає інколи болючу лекцію", та чи кожен до неї прислухається, з неї щонебудь навчиться — це друге питання.

Частина третя: „Гей пластуни, гей юнаки!". Усі розповіді, як кажуть, „на вагу золота" й у них дуже багато виховного.

У четвертій частині — витівки старших гімназистів і згадки про перше кохання.

• • •

Ця книжка так нас полонила, що ми її не лише з великою цікавістю і не меншим захопленням читали, але переживали разом з автором усе приємне і прикре, чейже пригод і різних перипетій не злічити. Хто ж із нас у школі не намагався перехитрити досвідчених учителів-виховників, а то й часто-густо обдурити. Вчителі тільки злегка підсміхалися, вони ж також були учнями. Правда в більшості з нас у голові були витівки, та все таки шкільний матеріял треба було подолати. Хто ж із нас не зітхав до тієї, до якої билося наше юне серце. Це ж закономірно. Гірше, як вряди-годи траплявся юнак, що відчував наче якусь аверсію до протилежної статі, значить з ним не все було гаразд. Згодом ми мужніли, поступово ставали серйозними, усвідомлюючи, що на нас наша спільнота покладає надії. Нація ж — циклічний процес. На допомогу в цьому смислі крім виховання батьків, учителів ставав Пласт, у якому ми національно міцніли, не згадуючи тайних гуртків.

Педагогічна психологія та психодидактика, де широкорозгорнені проблеми особовости, багато місця присвячує впливові. Дитина, юнак, дуже податливі на злий вплив і легко підпадають під нього, але, як сказано, виховання елемінує його, хоча це не обходиться легко, та все ж із псотника в дитячому і юнацькому періодах згодом виростає статечна людина. Таку еволюцію, як читаємо в „Калиновому мості", пройшов Чіпка-Барагура. Хоча він залюбки перебував у товаристві Зердика. Піщеґи, Штемпа й інших витівкарів, то, не згадуючи виховання батьків і школи, учитель і провідник Пластового куреня Чмола своїм впливом, як зразковий пластовий виховник, у великій мірі спричинився до того, що Муравленко (пластове прізвище В. Барагури) став людиною, з великої літери. Інша справа, що Пласт і із Зердика теж зробив людину.

І автор оцих рядків до кінця своєї життєвої мандрівки відчуватиме вдячність Пластові. За що? Малі хлопчики звичайно любили збирати сухе зілля, що мало бути „інстант" — тютюном, і робили з цього „ерзац-папіроски", а в Пласті виховники часто повторювали: „пластунові не вільно курити!". Тож він узяв собі це до серця до тієї міри, що й досі не курить (і мабуть уже не буде).

У Пласті письменник Володимир Барагура, крім набутої там одчайдушности, сміливости, гарту, пізнав, що собою являє добро, правда, краса — ці якості він примінює в своїх творах, тим то ці якості забезпечують його творам тривалу вартість.

(Продовження на стор. 4)

З МОГО ВІКНА
Іванна Савицька

Пам'ятаю, як нині...

Була зима, та не сердита, як ось недавно в Ню Йорку, а лагідна, біла, мов казка, з мільйонами срібних сніжинок, що летіли, кружляли і стелилися шовком уздовж Татарської вулиці.

Півстолітній проміжок часу не затер ще в пам'яті отого незвичайного вечора.

Пам'ятаю, як нині...

Нас було три: Марійка, Люба і я по вуха закохані в молодому професорі, що вчив в Інституті пропедевтику.

Нам було вісімнадцять зелених років, а йому (отак навздогад) — двадцять шість, а може й менше. Окутаний таємницею, з'явився в перемиській гімназії якимсь „потойбічним метеором" і „поставив на ноги" сливе всіх гімназисток.

Різними незаконними штучками ми довідались, що він приїхав зі Львова, що це його перша посада і що мешкає на Владичу, під числом 14.

Його виклади, чи радше сеанси гіпнози — робили чуда.

Звечора ми крутили залюбки папільйоти, мастились кремом Нівеа, білились ранком пудрами Котті, а Люба десь роздобула пляшинку млісної парфуми і ховала тільки для себе.

Про науку ніхто і не думав.

Прийшла зима і прийшов Щедрий Вечір. Наша трійка задумала вивчити гарно щедрівки й піти „на Владиче защедрувати „коханому".

Пам'ятаю, як нині... Ми залазили в найдальший куточок каплиці, і там потіхеньки, на три голоси співали щедрівку „В полі, в полі плужок оре..."

Пам'ятаю, як нині...

Сипались білі сніжинки, застеляли стежки й дороги, а три дівчатка викравшись з Інституту, збігали з гори Татарської, мов шалені. Нам було страшно, безмежно страшно, але завернути з дороги не було сили.

Кам'яниця під числом 14 потапала вже в сутінках. Сходи скрипіли під ногами і ми блукали від дверей до дверей, шукаючи українського прізвища, чи навіть картки-візитівки. Було темно і ніякої картки. Ми метнулись чимдуж на балькон, де висіли білими мевами пелюшки, померзлі від вечірнього зимна, і вони, ті пелюшки, заступали дорогу до вікон, крізь які блимало світло.

Не було іншої ради, ми стали під перші двері і тремтливими тонами почали нашу щедрівку.

В ту мить відкрилися двері і в них (мов на святім образку з'явилась прекрасна мати з немовлям на руках, а за нею (мов св. Йосиф) стояв зніяковілий професор...

— Жонатий, — майнуло громом, і ми, відспівавши лиш строфку, пурхнули птахами вниз...

Пам'ятаю як нині...

Поворот був мовчазний, болючий, теркий... Сипались з неба сніжинки, мерехтіли кришталем, ранили серце. Провалились у пропасть усі леліяні мрії і перша невдачна любов розбилась на дрібненькі кусочки...

А там, в інститутській їдальні вже почалась вечеря і хор дівчат саме зачав співати „В полі, в полі плужок оре..."

Пам'ятаю, як нині....

Макар Дуда

А дурні не такі вже й дурні

Геніяльні ідеї ніколи в житті не пропадають. Якщо вже вони справді геніяльні, жити їм довгий час. Доки не з'являться нові.

Отак і на мою геніяльну ідею відносно совєтського житлового будівництва („Свобода" з 29-го жовтня 1982 року) досить слушно, хоча не дуже оперативно, відгукнувся О. Журба, за що йому дякую. У своєму фейлетоні у „Свободі" з 26-го січня ц. р. він турбується: „А куди ж подінуться дурні?"

От вони ці дурні — бракороби і знайшлися на сторінках тієї ж московської „Литературной газеты" ще за місяць перед виступом О. Журби. І заявили про себе на повний голос.

„Литературная газета" з 29-го грудня вирішила продовжити, так би мовити, широку всенародну кампанію, яку я передбачив ще в жовтні. Газета вмістила відгуки читачів на замітку Молчанова, який на додачу думок і пропозицій згаданого в жовтні Мальцева рекомендує запровадити сувору контролю самих новоселів над якістю будівництва. Бо, як повторюють потерпілі, брак ніяк не зменшується.

Один з них пише: „Одержавши квартиру в одному з мікрорайонів Києва, я побачив, що плитка у ванній одвалилась, лінолеум на підлозі настовбурчився буграми, вікна і двері не зачинялись, замки не справні, а на підвіконні була така щілина, що довелося досипати щебінки, перш ніж вселятись. І я гірко подумав: чи ж є совість у будівельників?"

Другий наводить свої факти і прямо говорить про тих спритних „майстрів" житлобудівельної справи, які працюють „на дурику", на тяп-ляп і жадної відповідальности не несуть.

Він пише: „Знаю одного голову райвиконкому, який на моїх очах підписав акт про прийняття будинку, в якому не було ні світла ні газу, ні води, навіть підлога ще не була вистелена. Голова той урочисто рапортував про дострокове вико-

(Продовження на ст. 4)

Степан Радіон

ПРО ЮЛІЯНА МОВЧАНА

(До 70-ліття життя і 56-ліття праці пером)

I

Юліян Мовчан народився 19-го лютого 1913 року в селі Зоркові, Черняхівської волости, Житомирської губернії, у сім'ї заможних селян Григора й Ольги з дому Коломиєць.

По окупації України владою Совєтського Союзу, під час колективізації, батьків Юліяна Мовчана розкуркулили. Батька запроторили на Сибір, а мати з дітьми залишилася без даху над головою. Але при допомозі добрих людей вона викопала землянку й жила з дітьми до Другої світової війни. Батька, по кількох роках каторжної праці на засланні, пустили до родини в Зоркові. Але під час сталінсько-єжовського винищування свідомих українців, знову заарештували Григора Мовчана, хоч він і не виділявся великою національною свідомістю, і відтоді за ним і слід пропав.

Юліян Мовчан закінчив народну школу у селі Зоркові в 1925 році. Потім вчився у неповній середній школі в Черняхові. Але при кінці останнього року навчання у 1929 році його викинули зі школи з вовчим білетом, ніби за його допис до газети зі знеславленням ненависного учителя росіянина, а насправді за його соціяльне походження. Потім за стараннями добрих людей і заходами батька — Юліян закінчив неповну середню школу в місті Житомирі.

По закінченні школи в Житомирі Юліян вернувся на тимчасовий побут до матері, яка жила з меншими дітьми в землянці. Це були часи масового винищування українських селян совєтсько-російським окупантом.

Коли Юліян довідався від добрячого секретаря сільради українця, що він є на листі вивозу на Сибір з ріднею, він, порадившись з матір'ю і за порадою доброї людини-петлюрівця, вирішив утікати зі села до міста Харкова, де в той час можна було легко влаштуватися на працю і сховатися між тисячами бездомних, таких як він, від арешту ҐПУ.

Секретар сільради виставив Юліянові посвідку середняцького сина і він 23-го жовтня 1930 року виїхав до Харкова. Там якось примістився, також при допомозі доброї людини українця, у домі Сельбуду. А щоб дістати працю у Харкові треба було мати бідняцьку посвідку сільради, якої Юліян не мав. На щастя, тоді набирали робітників-добровільців на проривну осінню працю до якогось там радгоспу на Харківщині. Туди зголосився Юліян і виїхав на працю осінньої збірки господарських продуктів. Після закінчення праці, при кінці листопада 1930 року Юліян отримав від радгоспу посвідку й на її підставі став працювати робітником у фабриці „Червона Нитка", де виходила фабрична газета „Поганялка". По кількох його дописах до неї Юліяна покликали на секретаря редакції цієї газети.

Від того часу життєвий шлях молодого Юліяна покотився шляхами з іншими перевалками. Праця в редакції була працею, про яку він вічно мріяв у тих нелюдських совєтсько-російських окупаційних умовах життя і праці пером, від часу дебюту 14-літнім юнаком у 1927 році в житомирській газеті „Радянська Волинь".

У „Поганялці", що її він потім переназвав іменем фабрики „Червона Нитка", Юліян Мовчан працював до 1935 року, студіюючи одночасно вечорами в харківському вечірньому відділі Українського Комуністичного Інституту Журналістики (УКІЖ). У той час він був свідком ось такої моторошної голодоморної сцени з картиною, що гостро закарбувалася у його пам'яті і так зворушила його істоту, що він тоді з обуренням вигукнув: Непрощене! спричинникам того, московським людовинищувальним кремлівським злочинцям. А потім про ці часи він пише таке:

„Навчання розпочалося у вересні 1933 року. Перебуваючи і працюючи тоді в Харкові, особисто я та харків'яни тоді не відчували голоду, якщо під цим поняттям не розуміти хронічного недоїдання. Головним джерелом нашого харчування була тоді фабрична кухня, де за відносно невелику ціну можна було сяк-так задоволити конечну фізіологічну потребу в кальоріях. Але не раз ідучи по вулицях міста можна було бачити то тут, то там жалюгідні постаті наших селян — переважно матерів з малими дітьми або старих віком людей, які стояли під стінами будинків з простягненими до прохожих руками і просили аби щось їм дати. Але немало було і таких, які вже, видно, безсилі були стояти на своїх ногах і тому лежали на хідниках з попухлими обличчями та ногами, і які вже не просили нікого й нічого — вони лежали майже непорушно і вже були зовсім байдужими до всього. Вони вже не звертали уваги на шматки хліба чи ще якоїсь їжі, яку хтось поклав з прохожих — вони вже були або мертвими або ось-ось мали віддати свій останній віддих...

„Найтрагічніше виглядали малі діти — ні в чому невинні діти. Худі і позамотувані у брудне лахміття, вони безсило простягали свої білі та худі рученята за милостинею. Що вони — малі діти — зробили Сталінові і його московсько-большевицькій банді, яка вирішила виморити їх голодом?" („Незабутнє і непрощене", ст. 140-141).

У 1935 році як звільнили Юліяна Мовчана з праці в редакції „Червони Нитка", і він якось улаштувався на працю у фабричній газеті „Харківський Паровозник". Але і там не прийшлося йому довго загріти місце. На вимогу ҐПУ, що він син розкуркуленого селянина, його в 1937 році звільнили з праці у редакції „Харківського Паровозника". Потім по довшому шуканню роботи прийняли Мовчана до праці в редакції „Червоний пекар". Незабаром його звільнили й там за куркульське походження. Тиняючись безробітним, знову якось він влаштувався у газеті „Червоний Трамвайник". Працював він там аж поки не довідалися про його соціяльне походження. Відтак редаґував періодик „Техніка", що займався технічними проблемами „Харківського Паровозного Заводу".

Уже з цього короткого переліку видно як тяжко було людині пера жити в тому російському оточенні клясово-національної ненависти й дикунського шовіністично-московського винищування усього, що було від душі українське, почавши від свідомого українця у місті, а кінчивши працьовитим господарем на селі. Тому в молодого Юліяна Мовчана, зродилась думка, що щоб пережити ті чорні часи окупації України владою Совєтського Союзу, треба занехати перо, до якого якась внутрішня сила тягнула Юліяна Мовчана й взятися за вивчення іншої професії. За порадою свого найближчого друга Костя Соколенка він взявся за вивчення лікарської професії, професії, яка навіть в атмосфері большевицько-російського криводушшя, ще давала змогу з чистою совістю працювати для свого народу. Ось що про це пише Юліян Мовчан у своїх спогадах „Незабутнє і непрощене":

(Продовження буде)

ДЖАН В. ГІНКЛІ мол., який перед двома роками стріляв у президента Роналда Регена, спробував третій раз покінчити самогубством, але його вирятували і тепер вже його стан не є небезпечний.

РЕЧНИК ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ поліції повідомив у неділю, 13-го лютого, що „багато осіб затримано і допитувано' у зв'язку з киненням ручної гранати минулого четверга в антиурядову демонстрацію і вбивством одного демонстранта. Але в результаті цієї акції не виявили винуватого і нікого не арештували для дальшого розслідування.

З життя парафії Св. Вознесення в Мейплвуді

•7-го січня 1983 року. Різдво. Народження Господа нашого Ісуса Христа. Це велике Свято православні українці святкують по старому календарю. Святкують так, як його святкували у рідному краю, на нашій знедоленій Україні. Але чи його можна святкувати там так, як ми його святкуємо тут, на чужині? Ні! Бо московський наїздник, зруйнувавши святині, позбавив наш нарід права навіть молитися.

Православні українці відзначили це Свято урочисто і святково. Хоч для американського загалу цей день, п'ятниця, був робочим днем але для українців православних він був одним із найбільших свят у році.

Тож Церква Святого Вознесення Мейплвуду була переповнена. Святу Літургію Василія Великого відправив настоятель церкви о. Іван Наконечний. Йому прислуговувало 17-ть вівтарних хлопців. Співав церковний хор під керівництвом диригента Леоніда Харченка. Сольо виконувала Раїса Волуйчик. Апостола в двох мовах читали вівтарні хлопці.

Так, як уже ведеться, Службу Божу повністю передавалось через радіо. Вона була призначена для всіх тих, що не могли цього дня бути в церкві і її слухати — для хворих, немічних і старших осіб. Відгук на це з боку тих, що слухали цю передачу, дуже похвальний.

Після закінчення Служби Божої хор проспівав декілька колядок.

•18-го січня. Навечір'я Богоявлення. В церкві Св. Вознесення вранці була відправлена Літургія Василія Великого та відбулося посвячення води. По Службі Божій, не дивлячись на великий холод і мороз, всі вірні з хоругвами, хрестом і прапорами, на чолі з священиком та хористами, вийшли на подвір'я, де і був посвячений великий хрест з льоду, що його ось уже дев'ятий рік ставить старший відділ Української Православної Ліґи.

Цей хрест можуть оглядати всі ті, що переїжджають цією рухливою вулицею Ірвінґтон авеню.

Ввечері цього ж дня в присутності великої кількости парафіян і гостей, які прибули з інших церков і околиць, і зокрема з церкви Святої Тройці Ірвінґтону, відслужено Велике Повечір'я з Утренею.

Молитовний спів, відспівання колядок і щедрівок підносили урочистий настрій присутніх.

По Вечірні, на заклик настоятеля о. Наконечного, всі зайшли до парафіяльної залі, де вже від десятка років відбувається традиційна „голодна кутя".

Там за столами засіло понад 220 осіб парафіян і гостей, які після прочитання молитви настоятелем, споживали, хоч і пісну, але смачну вечерю і кутю, що її приготовило Братство Святого Вознесення з своїми дружинами і парафіянами.

Одначе, це не був вечір лише для одної „традиційної куті". Він був присвячений головним чином відзначенню 100-ої річниці з дня народження великого творця церковно-релігійних і світських пісень і напівів св.п. о. протоієрея Кирила Стеценка. Його твори з великим успіхом ще й сьогодні співаються в усіх українських церквах.

Під час вечері виступив об'єднаний хор двох українських православних церков, церкви Святої Тройці з Ірвінґтону, де настоятелем є о. протоієрей Сергій Непріл, який був присутній на концерті, і хор з церкви Святого Вознесення Мейплвуду, який під керівництвом диригента Л. Харченка проспівав: „Днесь поюще". „Ой видить Бог"... „Дивная новина"..., „Нова радість стала"... „Добрий вечір"... „В полі, полі"... на „Йорданській річці". Всі колядки і щедрівки — це творчість св.п. композитора о. протоієрея Кирила Стеценка. „Богородице Діво"... „Американську-індіянську колядку" та „Свята ніч" під акомпаньямент пяніста Івана Череути проспівала хористка церковного хору церкви Святого Вознесення солістка Раїса Волуйчик.

•22-ге січня. В суботу, 22-го січня, група парафіян церкви Св. Вознесення на чолі з настоятелем церкви о. І. Наконечним при вході до церкви вивісила американський і український прапори та проспівала український гимн. В неділю, після Служби Божої, було відправлено Молебень за український нарід. Були представники організацій, деякі з них з прапорами.

К. Степовий

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:
XII — 1982

25,000.00 дол. зі спадку бл.п. Александри Лисак (Баффало, Н.Й.)
по **1,000.00** дол. д-р Мирон і Люба Кучмак, Юрій С. Кравець, інж. Ярослав і Марія Волошин,
по **500.00** дол. Петро і Лідія Яців, Ляриса А. Долінська,
по **250.00** дол. Миролюб Лозинський (в третю річницю смерти Батька бл.п. Івана Лозинського), д-р Ірена Н. Гребеняк (у пам'ять Батьків бл.п. Івана і Станислави Гребеняк і брата Романа)
150.00 дол. Мирон Бучак,
по **100.00** дол. д-р Михайло і Марія Логаза, д-р Володимир Кліш, д-р Тетяна Цісик, д-р Романа Навроцька, д-р Роман Граб, Ігор Мельникович (у першу річницю смерти Мами бл.п. Анни Мельникович),
по **50.00** дол. Йосиф Губчак, д-р Орест Веселий, Стефанія Чипула, Роман Кухта, Теодор і Любов Стельмах (у пам'ять бл.п. Богдана Стельмаха), д-р Юрій Старосольський, Ксеня Старосольська, Ігор і Зеновія Кунаш,
по **25.00** дол. Михайло і Ольга Середа (у пам'ять бл.п. Стефана Слюсарчука), Т. Борис (з нагоди 80-ліття д-ра Р. Осінчука), Степан і Евгенія Кікта, Богдан і Марія Лісовські (у пам'ять бл.п. д-ра Михайла Дудри), Павло Колтонюк, д-р Михайло і Марія Логаза (замість квітів на могилу бл.п. Ольги Ярослави Шипайло), Марія Форостина,
по **20.00** дол. Михайло і Валентина Дуциловичі(замість квітів на могилу бл.п. Марії і Михайла Хомяк), Софія Дзіндзюра (замість квітів на могилу бл.п. Михайла Кичули), Юрій і Оксана Мельникович, Стефан Волянський (замість квітів на могилу бл.п. Ольги Ярослави з Кульчицьких Шипайло),

65.00 дол. Частина збірки під час похорону бл.п. Катерини Ґолець — переслав Михайло Ґолець (Аллентавн. Па.)

Збірка в Елмайра Гайтс, Н.Й. — зібрав і переслав Василь Осташ,
зложили:
25.00 дол. Укр. Конґр. Комітет в Елмайра Гайтс,
10.00 дол. Василь Осташ,
по **5.00** дол. Николай Мартинюк, Михайло Петрик, Вероніка Урущак, Настя Кремель, Меланія Осташевська, Павло Німець,

Листа ч. 1214 - додаток — зібрав і переслав Роман Король, Доббс Ферри, Н.Й.
зложили:
30.00 дол. Ліда Стебельська (Йонкерс) (замість квітів на могилу бл.п. Василя Більовщука)
25.00 дол. Михайло Терлецький (Йонкерс)

Збірка у пам'ять бл.п. д-ра Михайла Дудри — переслав о. Тарас Лончина (Сілвер Спрінґс, Мд)
зложили:
50.00 дол. д-р Богдан і Ірина Лончина,
25.00 дол. Ярослав і Дарія Кузьмин,

Листа ч. 1167 — Збірка замість квітів на могилу бл.п. Павла Петровського — зібрав і переслав Василь Гнатів (Нюарк, Н.Дж.)
зложили:
60.00 дол. Патр. Тов. Відділ Нюарк, Н.Дж.
по **50.00** дол. Володимир і Ольга Клячко, Богдан і Романа Додосюк,
по **25.00** дол. Богдан і Лідія Гайдучок, Володимир Сенежак,
по **20.00** дол. Роман і Леся Яськів, Володимир і Анастазія Псуй, Родина Козак, Іван і Софія Ориняк,
15.00 дол. Василь Пасічняк,
по **10.00** дол. Василь Татів, Андрій Дзедзик, Володимир Кікта, Михайло і Юлія Добош,
5.00 дол. Степан і Оля Павлишин,

Листа ч. 1590 - збірка замість квітів на могилу бл.п. о. Лева Якова Дороша — зібрав і переслав Петро Войтович (Балтімор, Мд.)
зложили:
50.00 дол. д-р Роман і Наталія Кравчук,
по **20.00** дол. Петро і Володимира Войтович, Микола і Оксана Коропецький, Володимира Кравчук,
по **10.00** дол. Емілія Баран, Роман і Ольга Ганас, Петро і Ева Зозуляк, Богдан і Богданна Саламаха, Дора Хариш, Михайло і Марія Хома, Теодор і Тереса Царик, Адам і Анна Ціздин,
по **5.00** дол. Ярослава Бендюк, Володимир і Анна Блашків, Володимир Ганас, Ілля і Ольга Заронь, Олекса Рибак, Петро і Анна Свистун,

Листа ч. 1588 - збірка замість квітів на могилу бл.п. о. Лева Якова Дороша зібрала П-ні Ярослава Совган, переслав Петро Войтович (Балтімор, Мд.)
зложили:
20.00 дол. Ярослава Совган
по **10.00** дол. Богдан і Надя Войтович, Олена Блавацька, Теодор і Параня Кузьмів, Семен і Анна Поліщук, Анна Самутин, Степан і Анна Серединський, Володимира Сорока, Ярослав і Лідія Шавяк,
по **5.00** дол. Даруся Захарко, Ірка і Маруся Зозуляк, Евстахій Костів, Богдан і Розалія Ласюк, Михайло Стельмащук, Марія Шиманська, Іван і Анна Грицківські,
по **2.00** дол. Тарас Лукіянчук, Михайло Смоляк,
по **1.00** дол. Антін і Софія Лукіянчук, Ярослав і Ольга Теребух, Роман і Джені Хома,

Листа ч. 1693 — Збірка на похороні бл.п. Степана Серединського - зібрав і переслав Петро Войтович (Балтімор, Мд.)
зложили:
20.00 дол. Петро і Володимира Войтович,
15.00 дол. Роман Стельмах,
по **10.00** дол. Галя Зозуляк, Михайло і Марія Захарків,
по **5.00** дол. Стенли Захарків, Адам і Анна Ціздин, Емануїл Притула,

Листа ч. 1671 — збірка в Кліфтон, Н. Дж. - зібрав і переслав Модест Кливак,
зложили:
25.00 дол. Модест і Ірена Кливак, (Кліфтон)
20.00 дол. Галя Площанська, (Кліфтон)
15.00 дол. Володимир Остапяк (Пасайк)

Збірка в стейті Джорджія,
зложили:
100.00 дол. Вілєм і Ляриса Темпл,
50.00 дол. Вілєм і Орися Фішер,
25.00 дол. Юрко і Ярослава Гайдук,
20.00 дол. Ігор і Тетяна Бойцун,

Збірка Укр. Патр. Товариства в Баффало, Н.Й. - переслав Василь Макух,
зложили:
1,000.00 дол. Суботнє Бінґо при церкві св. Николая,
по **100.00** дол. д-р Гнат Метіль, д-р Евген Стецьків,
50.00 дол. д-р Теодор Парфанович,
по **25** дол. Зенон Боднарський, адв. Андрій Дякун, інж. Ярослав Пришляк, Ольга Сукман, Анастазія Ільківська,
10.00 дол. Михайло Салдит,
615.00 дол. ґотівка до заокруглення суми збірки до **2,000.00** дол.

Збірка Тов. за Патріярхальний Устрій Укр. Католицької Церкви—Відділ в Гартфорд, Конн. — замість квітів на могилу бл.п. Богдана Стельмаха,
зложили:
по **100.00** дол. д-р Осип і Володимира Теслюк, Відділ Патр. Товариства в Гартфорді,
80.00 дол. Учні 9-ої, 10-ої і 11-ої кляси Укр. Парафіяльної Школи в Гартфорді,
50.00 дол. Евдокія Стельмах,
по **30.00** дол. Яків і Марія Полюга, Василь і Ольга Химчак,
по **25.00** дол. Богдан Качоровський, Володимир і Стефа Кебуз, Максим Коцур, Володимир і Таня Кривулич, Олександер і Анна Пришляк,
по **20.00** дол. Михайло Бойко, Ігор і Рома Гайда, Микола і Зірка Галій, Юрій і Ольга Жевко, Андрій і Лідія Закревський, Катруся Зборовська, Іван Карашівський, Орест і Оксана Кузьма, Марія Лукасевич, Еміліян Мельник, о. Ярослав і Леся Шуст,
по **15.00** дол. Сильвестер Демкович, Адам Зборовський Мирон і Ірина Красій, о. Любинський і Анна, Ірина Скочдополь, Роман і Анна Сокольський,
по **10.00** дол. Галина Баландюк, Карло Блазовський, Василь Гаврилюк, Михайло Гарасимів, Надя Гавткович, Петро і Евгенія Ковальський, Богдан і Іванна Козак, Іван і Ярослава Кукіль, Борис Крупа, Емілі Маціюк, Володимир і Анастазія Мерещак, д-р Ярослав і Ірина Остапюк, Софія Радьо, Олександер Рудзінський, Володимир Саляк, Евген Сиротюк, Віросдав Снігурович, Роман і Корнеля Соболь, Володимир і Стефа Стасишин, Лев і Ольга Стеткевич, Зенон Товпаш, Ліда Фіцалович, Петро Шагай, Н. Уруський,
по **5.00** дол. В. і А. Боляк, Володимир Василенко, Михайло і Галя Воскобійник, Петро Кармазин, М. Т. Кузьо, Леся Крупа, Галя Олексяк, Роман і Софія Платош, Мирослава Солук,
2.00 дол. Юліян Охрім,

Збірка на Патріярший Фонд на поминках з приводу смерти бл.п. Софії Лаголи - збірщик —П-ні Любомира Мичковська, переслав д-р Ярослав Кривяк (Севен Гіллс, Огайо)
зложили:
30.00 д-р. Мирослав і Любомира Мичковський,
20.00 дол. Семен Кріслатий,
15.00 дол. Стефанія Кріслата,
по **10.00** дол. Іван Андрец, Михайло і Стефа Заворченний, Володимир і Анна Мисів,
5.00 дол. Михайло і М. Чорний,

Листа ч. 1363 — збірка в Маямі, Фло. — з нагоди відвідин о. Любомира Гузара, зібрала і переслала П-ні Вероніка Цегельська.
зложили:
1,000.00 дол. Михайло і Ольга Ковальчук (як подяку Богові за щасливий перехід операції П-ні Ковальчукової)
по **100.00** дол. Юрій Цегельський, Мирон і Анна Івашко, Дмитро Таращук, Йосиф і Марія Сохор, Василь Ґелембин, Анна Тимків (в пам'ять мужа Василя Бурбан),
по **50.00** дол. Олекса Бардахівський, М. Корибанець, Борис і Теодозія Дурбак,
по **25.00** дол. Едвард Жарський, Сонія Микитка,
по **20.00** дол. Іван Баранецький, Зенон Питляр, Іван Баранецький, Михайло Паньків, Петро Осташ,
по **10.00** дол. К. Ференц, Неоніля Кравців, Анна Курилко, Ярослава Терлецька, Ольга Болюх, Богдан Остапюк.

Листа ч. 1500 - збірка Осередку Св. Андрея в Норт Порт, Фло. — збірщики Іван Лотоцький і Т. Швабінський, переслала П-ні Юлія Вертипорох.
зложили:
по **100.00** дол. Ілько і Катерина Тащук, Ева Гаврилко-Робертс,
40.00 дол. Анна Гаврилюк (Торонто),
25.00 дол. д-р Олександер і Софія Соколишин
по **20.00** дол. Ярослав і Марія Тесарович, Роман і Лена Іваницькі, Петро Королишин, Люба Єднака, Іван Павлічко,
по **10.00** дол. Володимир Різник, Галина Мартинів, Степан Гарясимів, д-р Володимир і Марія Галіян, Міра Нова, д-р Павло Сениця, Лев Штайнберґ, Йосиф і Стефанія Іванчук, Анастазія Артимович, Ірина Пристайко, о. митрат Т. Форостій, Іван Саворський,
по **5.00** дол. Оксана Омецінська, Марія Байдуй, Єпіфан Гриньків,

Листа ч. 1538 - збірка Осередку Св. Андрея в Норт Порт, Фля. - збірщики: Франко Сілецький і Яків Рудяк, переслала Юлія Вертипорох.
зложили:
63.00 дол. Прокоп Міцман
по **25.00** дол. Франко Сілецький, Григорій [illegible] Качило, Онуфрій Костелко,
по **20.00** дол. Василь Чубатий, Дамян Поритко, Володимир Кукурба, М. Гарасим, Лев Маріт Штайнберґ, Микола Комад,
по **10.00** дол. Андрій Ніцман, Яків Рудяк, С. Спас, П. і Я. Грабович, Б. Козак, Гурка, нечитке, Тарас Барабаш, Мирон Осідач, Пантелюк, Степан Яворський,
8.00 дол. В. Тимошенко,
1.00 дол. Н.Н.

1,602.11 дол. Прихід з Базару у Філядельфії - 8 грудня 1982 року.

Листа ч. 1719 - збірка під час Базару у Філядельфії,
зложили:
100.00 дол. Юрій і Леся Раковські (з нагоди 75-ліття уродин Батьків Наталії і Володимира Масюк)
25.00 дол. Григорій і Анна Олійник,
по **20.00** дол. В. і Т. Брикович, Стефан і Катерина Конрад, Андрій і Константина Лопатинські,
10.00 дол. Мирон Лущак,
5.00 дол. мґр. М. Рубич,

Збірка на видання Генетичного Словника — переслав Проф. М. Доберчак,
зложили:
по **10.00** дол. Іван і Галя Костюк (Трентон), д-р Роман і д-р Стефа Барановські, Дарія Н. мґр Кузик (Гамілтон, Н.Дж.)

Збірка на Шаховий Турнір в честь Блаженнішого Патріярха Йосифа УСО „Тризуб" - Філія УКУ у Філядельфії.
зложили:
по **100.00** дол. д-р Микола Ценко, Борис Бачинський,
по **25.00** дол. д-р Леонід Рудницький, д-р Юліян Колтун, Корнель Дзюба,
по **20.00** дол. д-р Ярослав Миндюк, Михайло Куриляк, Іван і Анна Квік,
по **10.00** дол. Дмитро Шумило, Дмитро Синюх, Ева Піддубчишин, Люба Онуферко,
5.00 дол. Оксана Бережницька,

Збірка в Дітройт, Міч, — переслав Анатоль Ромах,
зложили:
по **200.00** дол. Ігор Коцур, Евген і Магдалина Обуховський (в пам'яь бл.п. Іванни Дацків), Олекса Стихар,
по **25.00** дол. Анна Дідик (в пам'ять Мужа бл.п. Володимира), Василь і Евдокія Барнич (в пам'ять бл.п. Степана Слюсарчука) і (Анни Гриновецької), Степан Білий, Богдан Сторожук,

Замість квітів на могилу бл.п. Степана Сильвеструка, поручника УСС і УГА
зложили:
по **20.00** дол. Курінь У.П.С. „Чорноморці", Фалина Кульчицька,
по **15.00** дол. П-ство Т. Швайкун, Б. і М. Лісовські,
по **10.00** дол. Я. і Ю. Стеткевич, В. Скульскі, В. Кузьмін, М. і Н. Лаврин, Л. і Г. Галяженко, М. і Н. Куниські, Л. і А. Блюй, Д. і С. Казанівські, Степан і Марія Зубаль, Ярослав Кривий, Іванка Кучер,
по **5.00** дол. М. Зарицька, І. Малиновська, О. Макар, Осип Сливинський,

Спростування: У списку жертводавців з квітня 1982 поміщеного в „Свободі" дня 2-го липня 1982 було помилково подано, що пожертва в сумі 20.00 дол. від П-ва Андрія і Катерини Бук була зложена з нагоди 90-ліття Блаженнішого Патріярха Йосифа, їх пожертва була зложена замість квітів на могилу бл.п. Дмитра Кузика. Дуже перепрошуємо за помилку.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду - складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS No 23-7438065

Чеки просимо виставляти на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

[illegible] ...ладельфія, Па. 19[illegible]

Пассейк, Клифтон, Патерсон, Ратерфорд і околиця!

В суботу, 19-го березня 1983 р., о год. 6:30 веч. в приміщенні Української Централі в Пассейку
при 240 Говп Авеню

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу

до участи в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делеґати наступних Відділів:

42, 64, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1983 рік
9. Доповідь головного секретаря УНС ВОЛОДИМИРА СОХАНА
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У Зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Василь Оріховський, старший обласний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ІВАН ХОМКО, *голова*
ВАСИЛЬ МАРУЩАК, *секретар* **ІВАН БЛИХА,** *касир*

,,Калиновий міст''

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Кожний, хто прочитає ,,Калиновий міст'', хотітиме, щоб автор написав ще другий його том, почавши від його студій почерез учительську працю, часи Другої світової війни, Великий Ісход з усіма його перипетіями, життя-буття в ЗСА (оком по автохтонах і по нашій новій та старій еміґрації).

Книжка Володимира Барагури — це не звичайний собі цикл розповідей-спогадів, у яких не тільки дитячі чи юнацькі витівки, поруч цього там же зафіксовані сильні почуття, нотки високого патріотичного звучання.

Письменника ціхує в першу чергу непересічна спостережливість і згадана вже його знаменита пам'ять. Він уміє показати легко і цікаво, а то й мистецьки оригінально різні буденні сторінки життя людини в усіх його періодах і їх перетнати жартом чи кмітливим влучним висловом із гумористично сатиричним відтінком.

Щождо мови — вона барвиста, словництво багате. У нього натрапите на рідше важливі слова (жорства, ополоник, схимник), розмовні (рукомесло, страховиця, трійко), льокалізм і діялектизм; поруч зумисне вживаного говору галицького, головно міського простолюддя, для створення атмосфери (шпарґа, відвалитися, копатися до дівчат, оферма, ваха, форикувати, манебри, бельфер), інколи натрапите на такі, які вказують, що вони є його власні, бо в словниках їх годі знайти (передсценя замість широковживаного в театрі просценіум, чи авансцена, або таке слово, як собаколов замість гицель. Між іншим, письменник запросив на мовного консультанта проф. д-р Наталію Пазуняк, одну з кращих наших мовників.

Авторова мова ще й звучна. Це незатерті сліди клясичної гімназії, зглядно впливу творів: Овідія, Лівія, Ціцерона, Горація, Верґілія Платона; деякі з них писали широковживаними в той час пента- і гексаметрами. Не раз колись думалося, на що нам здалися ці автори, хоч і геніяльні, а виходить щоінше. Для людей пера вони стають у великій пригоді повсякденно. Хто з нас вивчав згаданих стародавніх клясиків в оригінальних мовах, напевно не втратив часу марно.

У письменника крім виробленої мовної експресії є ще й індивідуальний спосіб підходу до теми і засвоєний прийом мистецької подачі, далекий від зайвого переорнаментування, та найважливіше — письменник має хист створити настрій. Відносно настрою. Авторові ,,Калинового мосту'' все таки зроблю один великий закид. Що має означати такий ,,пассус'' у тексті – ,,я свідомий, що незабаром і мені прийдеться відлетіти в ірій, з якого немає вороття?'' (ст. 95) А кому не прийдеться? Невже ця сумовита нота була так конечно потрібна? Хоча письменники вмирають, все таки вони живуть у своїх творах, та хай на цій плянеті існують якнайдовше, в небі і так їх тьма-тьменна.

Дуже часто буває, що письменник, літератор чи журналіст убгає щось таке в текст, що воно не лише непотрібне, але псує цілість (а потім чухається в голову). Це буває теж в образотворчому мистецтві. Мистець маючи на увазі кількість експонатів, забуває про їхню якість і вбгає якийсь один, що він не те що не підходить, але шкодить цілій експозиції.

Залишилося б декілька слів сказати про автора. Та цього не зроблю. Декілька слів замало, а більше — зайняло б зо дві шпальти друку. Зрештою всі ті, які читатимуть цю книжку, відомості вичерпно про автора знайдуть на 217-ій і 218-ій сторінках, а крім цього на п'ятій сторінці є вдале фото письменника, від якого ,,б'є'' повага і достойність.

При цій нагоді висловлю авторові мою якнайщирішу подяку за присвяту моїй скромній особі одного спогаду, епізоду з моїх театральних мандрів, чим не лише вчинив мені милу несподіванку, але не абияку честь і приємність.

,,Золота...''

(Закінчення зі ст. 2-ої)

наємо при передумові, що ми збережемо і розвинемо нашу суспільно-культурну й політичну організованість. Головна слабкість самостійної, соборної УН-Республіки була в тому, що її правління не мало організаційної підбудови. Ні одна тогочасна українська партія не була справжньою політичною партією — співбудівником держави. Це були тільки дискусійні клюби інтеліґентів, які не зміцнювали, але радше своїм анархо-індивідуалізмом і доктринерством підкопували стабільність свого уряду.

Якщо б сл. п. голова української держави Симон Петлюра мав тоді всебічну підтримку одної справді політичної партії, такої як, на мою думку, є наприклад, ОУН у наші часи, тоді він напевно зберіг би УНРеспубліку принаймні в територіяльно обмеженому виді. Однак правління С. Петлюри спиралося тільки на слабку армію, що звичайно не могла воювати проти наїзників на фронті та водночас адмініструвати країною в запіллі; треба було політичної організації, що немов живий двигун порушувала б народ до самооборони і втримання своєї державної структури.

Відступу немає

На цьому болючому досвіді будуймо наші пляни кожного року, починаючи з дня роковин 22-го січня. Зберігаймо і розвиваймо наше організоване життя. Не дозвольмо третьорядним справам ламати наші організації, світські чи церковні. При тому сумлінно зберігаймо самостійницькі принципи в діяльності цих організацій.

Від самостійницьких принципів 22-го січня для щирих українців немає відступу ні на один крок. Не сміє бути компромісів ідеологічного, політичного, ані територіяльного характеру. Не може так бути, щоб ми ішли на відзначування роковин державности з розвиненим прапором Актів 22-го січня, а після святкування звивали ці прапори і робили ,,комерційні'' угоди з нашими ворогами — явними і притаєними, в ім'я т. зв. дипломатії чи дружби.

Нас зобов'язує ,,золота грамота актів 22-го січня'', за яку то спадщину український народ заплатив небувало високу ціну: життям і смертю буквально мільйонів своїх синів і дочок! Ніхто з українських нащадків у вільному світі не є такий святий, мудрий і заслужений, щоб міг дозволити собі знехтувати цю спадщину та поступитися ворогові частиною державницького права українського народу чи куском його історичної території.

За здійснення ідеалів 22-го січня відповідають вільні українці такою самою мірою, як і весь український народ на рідних землях. Січневі святкування — це тільки урочиста нагода відновити присягу вірности цим ідеалам, щоб право українського народу до своєї державности не вигасло та щоб наїзник не присвоїв собі права до України шляхом задавнення своєї окупації.

Помер Василь Чолій

Св. п. В. Чолій

В Йонкерсі, Н.Й., помер 20-січня 1983 року по довгій і тяжкій недузі Василь Б. Чолій, який більшість свого життя присвятив церкві св. Михаїла, ветеранським і спортовим організаціям.

За цю довголітню та визначну діяльність на церковній ниві, Василь Чолій був найменований Лицарем св. Григорія Великого 16-го травня 1980 року Папою Іваном Павлом II. Він був одним із трьох українців в Америці, що дослужилися до такого високого відзначення Святішого Престолу.

Він був активним у церкві св. Михаїла і прицерковних організаціях — Братство св. Михаїла, де був його головою; Товаристві Пенсіонерів, як рівнож організатором в побудові нової церкви при Шонард Плейс в Йонкерсі. Був він також членом-засновником Ради українського католицького цвинтаря Св. Духа Стемфордської Дієцезії в Гемптомбурзі.

Покійний 31 рік працював в Організації Католицької Молоді нюйоркської Архидієцезії, де організував і переводив спортові зустрічі молоді по цілій Америці, був членом багатьох спортових організацій.

В 1968 році місто Йонкерс вшанувало Василя Чолія особливим відзначенням за його багатогранну громадську діяльність. У Другій світовій війні відбував він службу в Европі, за що одержав багато відзначень як від американців, так і від альянтів.

Св.п. Василь мав добру і лагідну вдачу, був дружнім і старався кожному допомогти. Коли заснувалася в Йонкерсі кредитова кооператива ,,СУМА'', він став довголітнім працівником її Контрольної комісії. Хоч уже народжений в Америці, він знаходив час і охоту, щоб піддвигнути українську справу своєї другої батьківщини — України, допомагав новоприбулим в їхніх ініціятивах.

Незабутньою в Йонкерсі є пам'ять батька Василя, Миколи Чолія, котрий став першим головою першої в Йонкерсі організації новоприбулих українців, Організації Оборони Чотирьох Свобід України і не раз розповідав, як то в часі між двома війнами доходило до бійок між давніше прибулими нашими людьми за втримання церкви св. Михаїла в Йонкерсі при греко-католицькому обряді між обдуреними московською пропаґандою парафіянами.

Василь Чолій був від молодих літ членом Українського Народного Союзу, 8-го Відділу ,,Подільська Січ'' в Йонкерсі і кілька разів був делеґатом на його Конвенції. Він часто дописував до ,,Українського Тижневика''.

Українська йонкерська громада відчула, що відійшла у вічність непересічна українська людина, що все своє дозріле життя посвятила Церкві, молоді і українській спільності, і численно прибула на поминальну Службу Божу, що її відправив єпископ Василь Лостен в асисті багатьох священиків, а опісля на цвинтар Св. Духа в Гемптонбурзі.

Покійний залишив у смутку сестру Елеонору і братанків.

Юрій Ковальчик

А дурні...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

нання пляну житлобудівництва в районі. То ж я цілком підтримую пропозицію тов. Молчанова, щоб новобудови приймали комісії самих новоселів. Вони надійніше оцінять якість роботи і тільки після їхнього підпису на акті будівельники можуть вважати себе вільними від будь-яких претензій''.

О тут ми й почули голос ,,дурнів''. Де ж це видано, щоб хтось їх перевіряв? Не такі вони дурні, щоб згодитись на страшну для них всенародну контролю.

Від імені ,,будівників комунізму'' виступає в тому ж числі газети якийсь П. Ломакін:

,,Що ж це виходить? Я можу собі уявити, що ж то буде, якщо прийняти пропозицію Молчанова. Один новосел підмахне все, що йому підсунуть, — йому годиться будь-яка квартира. Другий почне так прискіпуватись, що потім будівельник змушений буде всякі недоробки зализувати місяцями. Та за цей час він не може он-он стільки набудувати!''

І тут він удається до знаменного узагальнення:

,,Якби так суворо приймали всі наші будови, як пропонує тов. Молчанов, сиділи б ми з житлом на рівні 60-х років. Якщо піти по цьому шляху, то завтра треба буде запровадити повсюди масовий контроль, наприклад, у хемчистках, в крамницях...'' А це вже сваволя, анархія, бунт проти системи!...

І робить висновок:

,,Квартиронаймач зобов'язаний все життя замазувати щілини, ремонтувати вікна, двері, перестилати підлогу, бо це його дім!''

Тобто, мовчи і диш!

А дурні й надалі будуть так будувати.

Бо дурні не такі дурні...

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 27-го лютого 1983 р., о год. 2-ій по пол. в залі Українського Народного Дому
при 760 Стейт вул., ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати наступних Відділів:

104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1983 рік
9. Доповідь головного предсідника д-ра І. ФЛИСА
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

д-р Іван Флис, головний предсідник УНС
Василь Оріховський, старший обл. орган. УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Захарко, *голова*
Іван Бабин, *касир* **Дарія Оріховська,** *секретар*

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСоюзу в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

повідомляє, що

в суботу, 19-го березня 1983 р., о год. 2:30 по пол. в залі Українського Народного Дому
при 961 Ветерсфілд Авеню, ГАРТФОРД, КОНН.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

з таким порядком нарад:

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіти Управи і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНСоюзу
8. Запити до представника УНСоюзу
9. Затвердження пляну праці на 1983 рік
10. Внески і запити

До участи в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делеґати наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414

У зборах візьме участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Проф. ІВАН ТЕЛЮК *почесний голова* — **Д-р МИХАЙЛО СНІГУРОВИЧ** *голова*
ТАРАС СЛИВІНСЬКИЙ *секретар* — **ВАСИЛЬ ДОБЧАНСЬКИЙ** *касир*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округи Балтімор, Вашінґтон і Річмонд, Ва.

повідомляє, що

в неділю, 27-го лютого 1983 р., о год. 2-ій по пол. в приміщенні дому ,,Самопомочі''
при 239 Савт Бродвей у БАЛТІМОРІ, Мд.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

До участи в зборах запрошується всіх відділових урядовців і конвенційних делеґатів Відділів з таких місцевостей:

Річмонд — 34, Вашінґтон — 15, Балтімор — 148, 320 і 337, Куртіс Бей — 55, 81 і 290, Берлін — 260.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1983 рік
9. Доповідь головного організатора СТЕПАНА ГАВРИША
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У Зборах візьмуть участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС
Євген Іванців, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Богдан Яоінський *голова* — **Остап Зинюк** *секретар*
Іван Малко, *касир*

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го ЛЮТОГО 1983 р.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., від год. 1-3 по пол. в залі церкви Св. Марії на Washington St., в Кліфтоні, Н. Дж. Просимо чл. прибути. — За Управу: І. Бурний.

Різне

●FUNERAL DIRECTORS●